



Βρυξέλλες, 17 Ιουλίου 2020
(OR. en)

9780/20

SAN 250
PHARM 29
SOC 465
MI 243
DEVGEN 104
FRONT 199

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για την Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	16 Ιουλίου 2020
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2020) 318 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Ετοιμότητα της ΕΕ στον τομέα της υγείας για ταχεία αντίδραση σε περίπτωση περαιτέρω επιδημικών εξάρσεων της νόσου COVID-19

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο COM(2020) 318 final.

σνημμ.: COM(2020) 318 final



Βρυξέλλες, 15.7.2020
COM(2020) 318 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Ετοιμότητα της ΕΕ στον τομέα της υγείας για ταχεία αντίδραση σε περίπτωση
περαιτέρω επιδημικών εξάρσεων της νόσου COVID-19**

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Ετοιμότητα της ΕΕ στον τομέα της υγείας για ταχεία αντίδραση σε περίπτωση
περαιτέρω επιδημικών εξάρσεων της νόσου COVID-19**

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πανδημία της νόσου COVID-19, η οποία προκάλεσε μία από τις χειρότερες κρίσεις της πρόσφατης ιστορίας, απαιτεί συνεχή επαγρύπνηση και συντονισμένες ενέργειες.

Παρά το γεγονός ότι εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά σκοτεινά σημεία, οι γνώσεις που έχουν αποκτηθεί σχετικά με την ίδια τη νόσο, τη μετάδοσή της, την πρόληψη και τη θεραπεία της είναι πολύ σημαντικές. Τα κράτη μέλη, με την υποστήριξη της Επιτροπής και των οργανισμών της ΕΕ, αυξάνουν την ικανότητα διεξαγωγής εξετάσεων, βελτιώνουν την επιτήρηση και τη δυναμικότητα των συστημάτων υγείας, αυξάνοντας, για παράδειγμα, τις κλίνες στις μονάδες εντατικής θεραπείας ή ενισχύοντας τα αποθέματα των ιατρικών αντιμέτρων. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της εφάρμοσαν μέτρα, όπως η διατήρηση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, η στήριξη στον τομέα των μεταφορών και του τουρισμού, η προστασία της απασχόλησης και η υποστήριξη των υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για τις ευάλωτες ομάδες, με σκοπό να μετριάσουν τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις. Τα κράτη μέλη βελτιώνουν διαρκώς τον συντονισμό της αντίδρασής τους. Τα μέτρα για τη δημόσια υγεία συνέβαλαν στη σταθεροποίηση της κατάστασης και μείωσαν τον αριθμό των νέων λοιμώξεων σε επίπεδο διαχειρίσιμο από τα συστήματα υγείας. Το γεγονός αυτό έχει επιτρέψει την προοδευτική άρση πολλών περιορισμών που είχαν επιβληθεί τους τελευταίους μήνες και την επανέναρξη των περισσότερων δραστηριοτήτων.

Ωστόσο, ο ιός κυκλοφορεί ακόμη σε ολόκληρο τον κόσμο. Οι περιφερειακές επιδημικές εξάρσεις σε ολόκληρη την ΕΕ και ο αυξανόμενος αριθμός των καθημερινών νέων κρουσμάτων ανά την υφήλιο ενισχύουν το γεγονός ότι η πανδημία θα πάψει να υπάρχει μόνο όταν τεθεί υπό έλεγχο παντού. Οι λοιμώδεις νόσοι, όπως η COVID-19, έρχονται συχνά σε κύματα και νέες, τοπικές επιδημικές εξάρσεις εμφανίζονται σε όλη την Ευρώπη και στις άλλες ηπείρους.

Αντλώντας διδάγματα από τα προηγούμενα στάδια της πανδημίας, η Ευρώπη πρέπει να αξιοποιήσει την παρούσα περίοδο με τα χαμηλότερα ποσοστά μετάδοσης για να ενισχύσει την ετοιμότητά της και την ικανότητα συντονισμένης αντίδρασής της για την αντιμετώπιση νέων επιδημικών εξάρσεων της νόσου COVID-19. Ο χρόνος έχει καθοριστική σημασία για να εξασφαλιστεί ότι έχουν ληφθεί μέτρα που βασίζονται σε επιστημονικά δεδομένα και ότι τα μέτρα αυτά έχουν υποβληθεί σε δοκιμές αντοχής ώστε να είναι βέβαιη η ικανοποιητική εφαρμογή τους.

Η παρούσα ανακοίνωση αποσκοπεί στη διασφάλιση της ετοιμότητας της ΕΕ στον τομέα της υγείας για ταχεία αντίδραση σε περίπτωση περαιτέρω επιδημικών εξάρσεων της νόσου COVID-19 στην Ευρώπη. Εφιστά ιδιαίτερα την προσοχή στην ανάγκη να μειωθεί η επιβάρυνση από την εποχική γρίπη για την περίοδο 2020/2021, ώστε να μετριαστεί η πρόσθετη πίεση στα συστήματα υγείας σε περίπτωση που συμπέσει με νέα επιδημική έξαρση της νόσου COVID-19. Για κάθε τομέα, η παρούσα ανακοίνωση βασίζεται στα κυριότερα διδάγματα, θετικά και αρνητικά, και περιγράφει τα σημαντικότερα μέτρα που πρέπει να ληφθούν κατά τους προσεχείς μήνες. Θα απαιτηθεί υψηλού επιπέδου συντονισμός και ανταλλαγή πληροφοριών τόσο στο εσωτερικό κάθε κράτους μέλους όσο και μεταξύ των

κρατών μελών και των κοινοτήτων, καθώς και δέσμευση για την εφαρμογή των μέτρων αυτών, τα οποία αποτελούν εθνική αρμοδιότητα. Στο μέλλον θα συνεχιστεί η επιδίωξη συμφωνίας σχετικά με κοινές προσεγγίσεις όσον αφορά τα μέτρα για την υγεία στο πλαίσιο της Επιτροπής Υγειονομικής Ασφάλειας¹ (EYA), καθώς και σε άλλα φόρουμ όπως αυτό σχετικά με τις ολοκληρωμένες ρυθμίσεις για την πολιτική αντιμετώπιση κρίσεων (IPCR).

Η εμπειρία έχει δείξει ότι ο συντονισμός των δράσεων με τις γειτονικές χώρες και σε επίπεδο ΕΕ είναι ζωτικής σημασίας. Ο περιορισμός και η διαχείριση τυχόν νέων επιδημικών εξάρσεων θα απαιτήσουν, επίσης, συνεχή συνεργασία και στήριξη των χωρών με τις οποίες γειτνιάζει άμεσα η ΕΕ και πέραν αυτών. Ως εκ τούτου, όπου κρίνεται σκόπιμο και εφικτό, η Επιτροπή θα συνδέσει τα Δυτικά Βαλκάνια, τις χώρες της πολιτικής ευρωπαϊκής γειτονίας και άλλες χώρες εταίρους με τις δράσεις που προτείνονται στο παρόν έγγραφο.

II. Βελτίωση της ετοιμότητας — άντληση διδαγμάτων και βραχυπρόθεσμες δράσεις

1. Εξετάσεις, ιχνηλάτηση επαφών και επιτήρηση της δημόσιας υγείας²

Η επαρκής ικανότητα διεξαγωγής εξετάσεων αποτελεί βασική πτυχή της ετοιμότητας και της αντίδρασης για την αντιμετώπιση της νόσου COVID-19³. Χωρίς ικανοποιητικό αριθμό εξετάσεων δεν υπάρχει έγκαιρη ανίχνευση των δυνητικά μολυσματικών ατόμων και δεν είναι δυνατόν να καθοριστούν τα ποσοστά λοιμώξεων και μετάδοσης στο εσωτερικό μιας κοινότητας· είναι προϋπόθεση για την ικανοποιητική ιχνηλάτηση των επαφών.

Ωστόσο, κατά τους τελευταίους μήνες, η Ευρώπη πάσχει από ελλείψεις σε τεστ και υλικά για τεστ, εκπαιδευμένο εργαστηριακό προσωπικό και ορισμένα εφόδια εργαστηριακού εξοπλισμού, παρά το γεγονός ότι η ΕΕ είναι ένας από τους μεγαλύτερους παραγωγούς ορισμένων από τα υλικά αυτά. Επιπλέον, η πολιτική και η μεθοδολογία διεξαγωγής των εξετάσεων διαφέρουν σε πολύ μεγάλο βαθμό μεταξύ των χωρών και η ικανότητα ιχνηλάτησης των επαφών σε εθνικό επίπεδο συχνά δεν επαρκούσε λόγω της ευρείας κλίμακας μετάδοσης στην κοινότητα⁴.

Τοπικές επιδημικές εξάρσεις — αντίδραση σε τοπικό και εθνικό επίπεδο

Επειτα από αρκετές εβδομάδες άρσης των πολύ περιοριστικών μέτρων, παρατηρούμε τώρα αναζωπύρωση των κρουσμάτων σε διάφορα κράτη μέλη, καθώς συνεχίζουν να καταγράφονται τοπικές επιδημικές εξάρσεις σε συγκεκριμένα περιβάλλοντα και περιπτώσεις μετάδοσης στην κοινότητα στις περισσότερες χώρες ΕΕ/ΕΟΧ. Οι πρόσφατες επιδημικές εξάρσεις αποδεικνύουν ότι οι τοπικές επιδημικές εξάρσεις πρέπει να περιορίζονται αμέσως, ώστε να αποφεύγεται η ευρύτερη μετάδοση στην κοινότητα. Για να επιτευχθεί αυτό, θα πρέπει να εφαρμόζεται αμέσως κλιμάκωση της διεξαγωγής των εξετάσεων και ιχνηλάτηση στη συγκεκριμένη περιοχή. Στη συνέχεια θα πρέπει να λαμβάνονται τοπικά μέτρα μετριασμού, όπως η απομόνωση.

Η αναγκαία ικανότητα θα πρέπει να αναπτύσσεται αμέσως και να αντλείται τόσο από το τοπικό όσο και από το εθνικό επίπεδο. Η σημασία της τοπικής ικανότητας και των τοπικών γνώσεων πρέπει να αναγνωρίζεται ώστε να εξασφαλίζεται η προσαρμοσμένη και ειδική ανταπόκριση. Ο διαχωρισμός ειδικών δραστηριοτήτων που απαιτούν τοπικές γνώσεις για τη μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα, όπως η ιχνηλάτηση των επαφών, από εκείνες που μπορούν να αναπτυχθούν χωρίς ειδικές τοπικές γνώσεις, όπως η προμήθεια κινητών εργαστηρίων ή η τεχνική διεξαγωγή δοκιμασιών RT-PCR, θα είναι καθοριστικής σημασίας για την καλύτερη αντιμετώπιση των εν λόγω επιδημικών εξάρσεων. Αυτού του είδους η προσέγγιση απαιτεί συντονισμό και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των τοπικών και των εθνικών αρχών.

¹ Απόφαση αριθ. 1082/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 2119/98/ΕΚ (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) *EE L 293 της 5.11.2013, σ. 1–15 (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV)*

² Contact tracing for COVID-19: current evidence, options for scale-up and an assessment of resources needed (Ιχνηλάτηση επαφών για την καταπολέμηση της νόσου COVID-19: τρέχοντα στοιχεία, επιλογές κλιμάκωσης και αξιολόγηση των απαιτούμενων πόρων): <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-Contact-tracing-scale-up.pdf>

³ Όπως ήδη περιγράφεται στον κοινό ευρωπαϊκό χάρτη πορείας για την άρση των μέτρων ανάσχεσης της νόσου COVID-19

⁴ Η κατάσταση αυτή επιδεινώθηκε από τις προκλήσεις για την κλιμάκωση των δραστηριοτήτων ιχνηλάτησης των επαφών μέσω, παραδείγματος χάριν, καινοτόμων λύσεων όπως η χρήση μη ιατρικού προσωπικού και η υιοθέτηση επιγραμμικού λογισμικού

Τέλος, καθώς τα μέτρα ανάσχεσης αίρονται σταδιακά⁵, απαιτείται διεξαγωγή εξετάσεων, ιχνηλάτηση επαφών και επιτήρηση της δημόσιας υγείας, καθώς επιτρέπουν τον έλεγχο των τοπικών επιδημικών εξάρσεων. Η ταχεία κλιμάκωσή τους είναι ζωτικής σημασίας για την παρακολούθηση της πιθανής εξέλιξης της πανδημίας και για την αποφυγή της επαναφοράς αυστηρών μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας. Οι δραστηριότητες αυτές πρέπει, επίσης, να είναι ειδικά προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ευπαθών ομάδων και σε περιβάλλοντα με υψηλή πυκνότητα και περιορισμένη ικανότητα τήρησης της φυσικής απόστασης. Επομένως, ένα βασικό στοιχείο για την ετοιμότητα είναι η συστηματική ταυτοποίηση εύάλωτων τοποθεσιών και πληθυσμών σε όλα τα κράτη μέλη.

α) Εξετάσεις

Η εργαστηριακή ικανότητα για τη διεξαγωγή εξετάσεων όσον αφορά τη λοίμωξη COVID-19 έχει αυξηθεί⁶, όπως έχει εξελιχθεί και η δυνατότητα διεξαγωγής εξετάσεων στο σημείο περίθαλψης, η εκτύπωση 3D εξοπλισμού εξετάσεων και οι νέες μέθοδοι εξετάσεων. Η Επιτροπή έχει δρομολογήσει μια συμφωνία κοινής προμήθειας με τα κράτη μέλη με ανώτατο όριο προϋπολογισμού άνω των 350 000 000 EUR για υλικά εργαστηρίου⁷. Η αυξημένη εργαστηριακή ικανότητα, το εκπαιδευμένο προσωπικό και η καινοτομία πρέπει να υπάρχουν σε όλα τα κράτη μέλη, ώστε να εξασφαλιστεί ότι το σύστημα επιτρέπει ταχεία κλιμάκωση, αξιόπιστα αποτελέσματα και εξειδικευμένη αντίδραση σε τοπικό επίπεδο.

Καθώς τα κράτη μέλη έχουν αυξήσει την ικανότητα διεξαγωγής εξετάσεων σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του ECDC, πρέπει πλέον να διασφαλίσουν ότι μπορούν γρήγορα να αυξήσουν τη δυνατότητα κάλυψης με εξετάσεις ασθενών με ήπια συμπτωματολογία και ατόμων που έχουν έρθει σε επαφή με θετικά κρούσματα⁸. Επίσης, είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να παρακολουθούν τον όγκο των εξετάσεων που διεξάγονται και τα αποτελέσματά τους με την πάροδο του χρόνου. Εξετάσεις πρέπει επίσης να είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται γρήγορα, χάρη σε αποκεντρωμένες στρατηγικές, για να συμβάλλουν στον έλεγχο της τοπικής συρροής κρουσμάτων. Τέλος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η επέκταση της ικανότητας διεξαγωγής εξετάσεων για τη νόσο COVID-19 δεν αποβαίνει σε βάρος άλλων προγραμμάτων επιτήρησης (π.χ. για τη γρίπη).

β) Ιχνηλάτηση επαφών

Ο συνδυασμός των τυποποιημένων προσεγγίσεων για την ιχνηλάτηση των επαφών με τις διαλειτουργικές εφαρμογές για κινητές συσκευές («apps») μπορεί να ενισχύσει την ικανότητα διακοπής νέων αλυσίδων μετάδοσης και τη δυνατότητα αποτροπής της εξάπλωσης στην κοινότητα⁹, τηρώντας παράλληλα τις αρχές προστασίας των δεδομένων όπως περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία¹⁰. Δέκα κράτη μέλη έχουν ήδη θέσει σε λειτουργία εφαρμογές για την ιχνηλάτηση επαφών και την αποστολή ειδοποιήσεων. Άλλα έντεκα πρόκειται να θέσουν σε λειτουργία αντίστοιχες εφαρμογές στο άμεσο μέλλον. Έπειτα από την έγκριση της σύστασης για τη χρήση της τεχνολογίας και των δεδομένων με σκοπό την καταπολέμηση της κρίσης COVID-19 και την έξοδο από αυτή¹¹, αναπτύχθηκαν ενωσιακές λύσεις και μια κοινή εργαλειοθήκη¹² για να διευκολυνθεί η διαλειτουργικότητα των εθνικών εφαρμογών¹³ με παράλληλη διασφάλιση της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των

⁵ Σύμφωνα με τον κοινό ευρωπαϊκό χάρτη πορείας για την άρση των μέτρων ανάσχεσης της νόσου COVID-19

⁶ Στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των δοκιμασιών RT-PCR που διεξάγονται ανά χώρα υποβάλλονται σε εβδομαδιαία βάση από τις εθνικές αρχές δημόσιας υγείας των χωρών ΕΕ/ΕΟΧ στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Επιτήρησης (TESSy)

⁷ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις κοινές προμήθειες περιλαμβανόμενες στο παράρτημα

⁸ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/rapid-risk-assessment-coronavirus-disease-2019-covid-19-pandemic-tenth-update>

⁹ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/ehealth/docs/covid-19_apps_en.pdf

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) στην τρέχουσα έκδοση της ΕΕ L 119 της 4.5.2016· διορ. ΕΕ L 127 της 23.5.2018

¹¹ Σύσταση (ΕΕ) 2020/2296 της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2020, σχετικά με μια κοινή εργαλειοθήκη της Ένωσης για τη χρήση της τεχνολογίας και των δεδομένων με σκοπό την καταπολέμηση της κρίσης COVID-19 και την έξοδο από αυτή, ιδίως όσον αφορά εφαρμογές για φορητές συσκευές και τη χρήση ανωνυμοποιημένων δεδομένων κινητικότητας

¹³ Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού πλαισίου διαλειτουργικότητας χρησιμοποιείται μια διαλειτουργική λύση για τις εφαρμογές η οποία βασίζεται στην αποκαλούμενη «αποκεντρωμένη» αρχιτεκτονική, όπου ο υπολογισμός του κινδύνου λοίμωξης γίνεται στη συσκευή, ενώ βρίσκονται

δεδομένων¹⁴. Η διαλειτουργικότητα όλων των εθνικών εφαρμογών θα πρέπει να γίνει πραγματικότητα, ώστε οι ταξιδιώτες και οι εργαζόμενοι να μπορούν να συνεχίσουν να κινούνται με εμπιστοσύνη μεταξύ των χωρών της ΕΕ. Η Επιτροπή τροποποίησε¹⁵ σήμερα την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/1765 σχετικά με το δίκτυο eHealth, προκειμένου να παράσχει τις λεπτομέρειες για τη λειτουργία ασφαλούς υποδομής ΤΠ η οποία θα υποστηρίζει τη διαλειτουργικότητα των εφαρμογών ιχνηλάτησης επαφών και αποστολής ειδοποιήσεων σε ολόκληρη την ΕΕ. Το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης και αντίδρασης (ΣΕΠΑ) διασφαλίζει την ασφαλή και αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των υγειονομικών αρχών των κρατών μελών. Επιπλέον, πρέπει να εφαρμοστούν μέτρα ετοιμότητας¹⁶ στα σημεία εισόδου¹⁷ στην ΕΕ, όπως οι διεθνείς αερολιμένες, οι λιμένες, οι διεθνείς σιδηροδρομικοί σταθμοί ή τα σημεία διέλευσης των χερσαίων συνόρων, καθώς μπορούν να στηρίξουν περαιτέρω τις προσπάθειες ιχνηλάτησης των επαφών, συμβάλλοντας επίσης στη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας σε ολόκληρη την ΕΕ.

γ) Επιτήρηση

Η επιτήρηση της δημόσιας υγείας θα πρέπει να πραγματοποιείται με βάση τις ακόλουθες παραμέτρους: την ένταση και τη γεωγραφική διασπορά· τις μεταβολές του στελέχους του ιού μέσω μοριακής τυποποίησης¹⁸· τις ενδονοσοκομειακές εξάρσεις της νόσου¹⁹· τις μεταβολές στις ομάδες κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των συνδέσμων με περιβαλλοντική έκθεση· τα σύνδρομα αναπνευστικών νοσημάτων· την ανοσία του πληθυσμού ανά ηλικιακή ομάδα· την κατάσταση στα ιδρύματα περίθαλψης· ή τον αντίκτυπο στα συστήματα υγείας.

Με τον τρόπο αυτό πρέπει να καθίσταται δυνατός ο εντοπισμός περιοχών υψηλής μετάδοσης σε αρχικό στάδιο. Επομένως, τα κράτη μέλη πρέπει να ανταλλάσσουν τυποποιημένα και έγκαιρα επιδημιολογικά δεδομένα σε υποεθνικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων για τη νοσοκομειακή περίθαλψη και το ποσοστό πληρότητας των μονάδων εντατικής θεραπείας. Η συγκέντρωση τέτοιου είδους δεδομένων, μεταξύ άλλων και μέσω της ψηφιακής επιδημιολογίας που βασίζεται στην ανάλυση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, συμβάλλει στην παρακολούθηση της πανδημίας και επιτρέπει την ακριβή μοντελοποίηση της διασποράς της νόσου.

Τομέας δράσης: Εξετάσεις, ιχνηλάτηση επαφών και επιτήρηση της δημόσιας υγείας

	Χρονοδιάγραμμα
➤ Εκτέλεση δοκιμών αντοχής βάσει σεναρίων σε εθνικό επίπεδο για	Περίοδος Ιουλίου -

σε εξέλιξη οι εργασίες για τη διαλειτουργικότητα των «κεντρικά» συστήματα, όπου οι υπολογισμοί του κινδύνου πραγματοποιούνται στον διακομιστή παρασκήνιου (backend) της υγειονομικής αρχής.

¹⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής - Έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με την προστασία δεδομένων στις εφαρμογές που στηρίζουν την καταπολέμηση της πανδημίας COVID-19 2020/C 124 I/01 C/2020/2523. ΕΕ C 124 I της 17.4.2020, σ. 1-9 (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV) & Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων: Κατευθυντήριες γραμμές 04/2020 για τη χρήση δεδομένων θέσης και εργαλείων ιχνηλάτησης επαφών στο πλαίσιο της έφασης της νόσου COVID-19, εγκρίθηκε στις 21 Απριλίου 2020

¹⁵ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2020/1023 της Επιτροπής, της 15ης Ιουλίου 2020, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2019/1765 όσον αφορά τη διασυννοιακή ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των εθνικών εφαρμογών ιχνηλάτησης επαφών και αποστολής ειδοποιήσεων με σκοπό την καταπολέμηση της πανδημίας COVID-19. ΕΕ L 227 I της 16.7.2020, σ. 1.

¹⁶ Αυτό αφορά, μεταξύ άλλων, τα μέτρα για τις μεταφορές που αναφέρονται στο τμήμα 4 της παρούσας ανακοίνωσης, όπως η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για τις υπηρεσίες μεταφορών, καθώς και οι κατευθυντήριες γραμμές που εκδόθηκαν από την κοινή δράση «Healthy Gateways» (<https://www.healthygateways.eu/>), τα πρωτόκολλα EASA/ECDC (https://www.easa.europa.eu/sites/default/files/dfu/EASA-ECDC_COVID-19_Operational%20guidelines%20for%20management%20of%20passengers_v2.pdf) και οι εργασίες άλλων αρμόδιων οργανισμών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (EMSA) και του Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ERA)

¹⁷ Ο Διεθνής Υγειονομικός Κανονισμός (ΔΥΚ) ορίζει το σημείο εισόδου ως «ένα πέρασμα για την διεθνή είσοδο ή έξοδο ταξιδιωτών, αποσκευών, φορτίων, εμπορευματοκιβωτίων, μεταφορικών μέσων, εμπορευμάτων και ταχυδρομικών πακέτων όπως και υπηρεσίες και χώρους που τους παρέχουν υπηρεσίες κατά την είσοδο ή έξοδό τους»

¹⁸ Η μοριακή τυποποίηση είναι ένας τρόπος ακολουθίας και ταυτοποίησης συγκεκριμένων στελεχών του ιού. Η ενσωμάτωση της μοριακής τυποποίησης στην επιδημιολογική επιτήρηση αποτελεί σημαντικό μέσο για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της πανδημίας. Βοηθά στον εντοπισμό του τρόπου με τον οποίο εξαπλώνεται ο ιός και εντοπίζει πιθανές εξελίξεις κατά την πάροδο του χρόνου.

¹⁹ Λοίμωξη μέσα σε χώρο νοσοκομείου ή υγειονομικής περίθαλψης

<p>τα συστήματα ιχνηλάτησης επαφών, την ικανότητα διεξαγωγής εξετάσεων και την πραγματοποίηση των εξετάσεων (κράτη μέλη)</p> <p><i>Εφόσον εντοπίζονται και βρίσκονται σε εξέλιξη τοπικές επιδημικές εξάρσεις, πρέπει να εκτελούνται οι δοκιμές αντοχής σε τοπικό επίπεδο, βάσει συγκεκριμένων σεναρίων, όπως είναι οι εκδηλώσεις που μπορούν να αποτελέσουν εστίες υπερμετάδοσης του ιού, οι επιδημικές εξάρσεις σε στοχευμένους τομείς όπως τα σφαγεία, τα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα και τα ιδρύματα περίθαλψης, τα οποία θα μπορούσαν στη συνέχεια να επεκταθούν και σε άλλους τομείς δραστηριοτήτων. Ανταλλαγή διδαγμάτων και βέλτιστων πρακτικών μετά την άσκηση της δράσης.</i></p>	Σεπτεμβρίου
Εξετάσεις	
<p>➤ Εξασφάλιση διαθεσιμότητας της αναγκαίας ικανότητας διεξαγωγής εξετάσεων χάρη στον σχεδιασμό της ζήτησης και στην έρευνα και ανάπτυξη (κράτη μέλη και Ευρωπαϊκή Επιτροπή)</p> <p><i>Με τον τρόπο αυτό, θα γίνει πιο εύκολη η αύξηση της ικανότητας, αν απαιτηθεί.</i></p>	Σε εξέλιξη
<p>➤ Μέσω της ΕΥΑ, συμφωνία σε επίπεδο ΕΕ για εναρμονισμένες στρατηγικές και μεθοδολογίες εξετάσεων (Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κράτη μέλη)</p> <p><i>Επιδίωξη συμφωνίας στο πλαίσιο της ΕΥΑ μέσω γραπτής δήλωσης.</i></p>	Περίοδος Ιουλίου - Σεπτεμβρίου
Ιχνηλάτηση επαφών	
<p>➤ Ολοκλήρωση της υλοποίησης των διαλειτουργικών εφαρμογών ιχνηλάτησης επαφών (κράτη μέλη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ECDC)</p> <p><i>Παρακολούθηση των κατευθυντήριων γραμμών προς τα κράτη μέλη για τη διαλειτουργικότητα και την ανάπτυξη κατάλληλων λύσεων σχετικά με τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα των εφαρμογών· συνεχής ανάπτυξη του ΣΕΠΑ για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών.</i></p>	Περίοδος Ιουλίου - Σεπτεμβρίου
<p>➤ Ανάπτυξη μηχανισμών της ΕΕ για κοινά ψηφιοποιημένα δελτία εντοπισμού επιβατών στους σχετικούς τομείς μεταφορών (π.χ. κοινή δράση «Healthy Gateways» της ΕΕ με την υποστήριξη του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας — EASA)</p>	Σε εξέλιξη
Επιτήρηση της δημόσιας υγείας	
<p>➤ Οδηγίες για συγκεκριμένη διερεύνηση επιδημικών εξάρσεων, π.χ. σε ενδονοσοκομειακά περιβάλλοντα, σε εκδηλώσεις που είναι δυνατόν να αποτελέσουν εστίες υπερμετάδοσης (π.χ. μαζικές συγκεντρώσεις) και σε άλλα ειδικά εργασιακά περιβάλλοντα (ECDC)</p> <p><i>Σκοπός είναι η καλύτερη κατανόηση και επιτήρηση της επιδημιολογικής δυναμικής.</i></p>	Αύγουστος
<p>➤ Δειγματοληψία λυμάτων, αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και σύνδεση με επιδημιολογικά δεδομένα (Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κράτη μέλη)</p> <p><i>Στόχος είναι η παρακολούθηση της παρουσίας του ιού στα αστικά λύματα²⁰.</i></p>	Σε εξέλιξη
<p>➤ Ενίσχυση του συστήματος επιτήρησης βάσει δειγμάτων του πληθυσμού στην πρωτοβάθμια και στη νοσοκομειακή περίθαλψη (ECDC και κράτη μέλη)</p>	Περίοδος Ιουλίου - Σεπτεμβρίου

²⁰ Αρκετά κράτη μέλη ανέλαβαν την πρωτοβουλία να παρακολουθούν στα αστικά τους λύματα την παρουσία υπολειμμάτων του ιού που προκαλεί τη νόσο COVID-19. Το ΚΚΕρ σε συνεργασία με τη ΓΔ ENV και με τη συμμετοχή της ΓΔ SANTE ανέλαβε την πρωτοβουλία να ξεκινήσει μια μελέτη-πλαίσιο σε πανευρωπαϊκό επίπεδο η οποία θα συνδέει τις εθνικές και περιφερειακές μελέτες αναφοράς με μια μοναδική προσέγγιση.

<p><i>Το ECDC θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη παρέχοντας συμβουλές σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές, ώστε να συμβάλει στην ενίσχυση των υφιστάμενων συστημάτων που χρησιμοποιούνται για την επιτήρηση σε εθνικό επίπεδο.</i></p>	
<p>➤ Τεχνική βοήθεια για τον σχεδιασμό και την εκπόνηση μελετών οροεπιπολασμού²¹, καθώς και για την ανάλυση των αποτελεσμάτων τους με σκοπό την προώθηση της συγκρισιμότητας σε επίπεδο ΕΕ (ECDC, Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κράτη μέλη)</p>	<p>Περίοδος Ιουλίου - Σεπτεμβρίου</p>
<p>➤ Διασφάλιση της ανταλλαγής κλινικών, επιδημιολογικών, ιολογικών δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ μέσω της πλατφόρμας ανταλλαγής δεδομένων COVID-19 της ΕΕ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ECDC και κράτη μέλη)</p>	<p>Σε εξέλιξη</p>
<p>➤ Δημιουργία μητρώου σε επίπεδο ΕΕ για την πρόληψη και τη μείωση των επιδημιολογικών κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών παραγόντων που είναι καθοριστικοί για την υγεία (Ευρωπαϊκή Επιτροπή)</p> <p><i>Το μητρώο αυτό θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς άλλες πλατφόρμες και θα διασφαλίζει την ανοικτή πρόσβαση και τη διαλειτουργικότητα των πλατφορμών αυτών οι οποίες περιέχουν δεδομένα σχετικά με τη νόσο COVID-19.</i></p>	<p>Οκτώβριος</p>

2. Ιατρικά αντίμετρα: ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς και πρόσβαση σε μέσα ατομικής προστασίας, φάρμακα και ιατροτεχνολογικά προϊόντα

Η κρίση της νόσου COVID-19 επηρέασε αρνητικά το εμπόριο με τρίτες χώρες, την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων εντός της ΕΕ και την ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Ειδικότερα, τις πρώτες ημέρες της πανδημίας, παρατηρήθηκαν σημαντικές ελλείψεις σε μέσα ατομικής προστασίας, φάρμακα και ιατροτεχνολογικά προϊόντα σε όλη την ΕΕ. Καθώς η κρίση εντάθηκε, οι παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού δεν μπόρεσαν να αντιμετωπίσουν την αυξημένη ζήτηση. Η παραγωγή διαταράχθηκε στις περιοχές που είχαν τότε πληγεί περισσότερο. Η επιβολή απαγορεύσεων στις εξαγωγές από τις εθνικές αρχές και τις αρχές τρίτων χωρών, καθώς και τα προβλήματα στις διεθνείς μεταφορές εμπορευμάτων, τα σημεία συμφόρησης στην εκτίμηση της συμμόρφωσης και η επικράτηση μη συμμορφούμενων, μη ασφαλών και πλαστών προϊόντων ενέτειναν τις ελλείψεις. Ήταν προφανές ότι ο παγκόσμιος αγώνας δρόμου για τον εφοδιασμό γινόταν σε βάρος της ποιότητας των προϊόντων. Επίσης, ο συντονισμός της αλληλεγγύης σε επίπεδο ΕΕ μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (ΜΠΠΕ) παρεμποδίστηκε ή καθυστέρησε, λόγω του ότι όλες οι χώρες αντιμετώπιζαν ταυτόχρονα τον ίδιο τύπο ελλείψεων²². Επιπλέον, η αγορά των εμπορικών φορτίων διαταράχθηκε και η πρόσβαση στις διάφορες δυνατότητες μεταφοράς έγινε αβέβαιη.

Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων αυτών επιβλήθηκε μια σειρά μέτρων. Μεταξύ των μέτρων αυτών ήταν η βιομηχανική μετατροπή, η παρακολούθηση των ελλείψεων σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων, η υποστήριξη πρωτοβουλιών της βιομηχανίας για τη βελτιστοποίηση της παραγωγής και της προσφοράς βασικών φαρμάκων²³, οι άδειες εξαγωγής²⁴ και η συνεργασία με τρίτες χώρες, καθώς και η διάθεση

²¹ Οι μελέτες αυτές αποσκοπούν στη συγκέντρωση πληροφοριών σχετικά με τα ποσοστά λοίμωξης μεταξύ των πληθυσμών.

²² Στο πλαίσιο του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης, η ΕΕ στηρίζει τον συντονισμό και συγχρηματοδοτεί τα κράτη μέλη της ΕΕ και έξι επιπλέον συμμετέχοντα κράτη για την παροχή βοήθειας σε χώρες που ζητούν τη βοήθειά της. Από τις 23 Ιουνίου το ΚΣΑΕΑ έχει λάβει 47 αιτήματα συνδρομής, τα οποία σχετίζονται με την πανδημία COVID-19 και αφορούν ιατρικά υλικά και ΜΑΠ. Από τα αιτήματα αυτά μόνο 16 δεν ικανοποιήθηκαν πλήρως.

²³ Η φαρμακευτική βιομηχανία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση του κινδύνου ελλείψεων σε βασικά προϊόντα και υπηρεσίες λόγω των επιδημικών εξάρσεων της νόσου COVID-19 στην ΕΕ. Οι ειδικές περιστάσεις και οι προκλήσεις που απορρέουν από αυτές μπορεί να οδηγήσουν στην ανάγκη συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων προκειμένου να ξεπεραστούν ή τουλάχιστον να μετριαστούν οι επιπτώσεις της κρίσης προς όφελος τελικά των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό, στις 8 Απριλίου 2020 η Επιτροπή εξέδωσε την ανακοίνωση με τίτλο «Προσωρινό πλαίσιο για την αξιολόγηση ζητημάτων αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας που αφορούν τη συνεργασία επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που απορρέουν από την τρέχουσα έξαρση της νόσου COVID-19» (στο

προτύπων δωρεάν²⁵. Επιπλέον, η Επιτροπή δρομολόγησε διαδικασίες κοινών προμηθειών²⁶, δημιούργησε στρατηγικά αποθέματα (rescEU), ενίσχυσε τη συνεργασία και τις δραστηριότητες ελέγχου των αρχών εποπτείας της αγοράς και ασφάλειας ώστε να εξασφαλιστεί ότι στην ενιαία αγορά διατίθεται μόνο ασφαλή μέσα ατομικής προστασίας και ζητήθηκαν νέες οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN) για τις μάσκες που προσφέρονται στο ευρύ κοινό²⁷.

Επιπλέον, η Επιτροπή ενέκρινε κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με περιορισμούς στις εξαγωγές²⁸ και τη βέλτιστη και ορθολογική προμήθεια φαρμάκων ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα ελλείψεων κατά τη διάρκεια της επιδημικής έξαρσης της νόσου COVID-19²⁹, και εργάστηκε εντατικά για την άρση των εθνικών περιορισμών στις εξαγωγές και άλλων εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία ιατρικού εξοπλισμού και φαρμάκων. Η Επιτροπή εξέδωσε επίσης απόφαση³⁰ με την οποία εξουσιοδοτούνται τα κράτη μέλη που πλήττονται από την πανδημία του κορονοϊού να αναστείλουν προσωρινά τους τελωνειακούς δασμούς και τον ΦΠΑ όσον αφορά τα μέσα ατομικής προστασίας, τα διαγνωστικά κιτ ή τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, όπως είναι οι αναπνευστήρες. Το γεγονός αυτό έκανε πιο εύκολη την πρόσβαση στον ιατρικό εξοπλισμό τον οποίο έχουν τόσο μεγάλη ανάγκη οι γιατροί, οι νοσηλευτές και οι ασθενείς.

Για να εξασφαλιστεί η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων εντός της ΕΕ, η Επιτροπή εργάστηκε εντατικά για την άρση των εθνικών περιορισμών στις εξαγωγές. Η ειδική ομάδα για την επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς (SMET) ξεκίνησε τις συνεδριάσεις της με άμεσο στόχο την αντιμετώπιση των περιορισμών στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ιατρικών εφοδίων.

Η προστασία της ακεραιότητας της ενιαίας αγοράς, η οποία αποτελεί ένα από τα κύρια πλεονεκτήματά μας για την ανάκαμψη, παραμένει μία από τις προτεραιότητες της Επιτροπής. Τα αδικαιολόγητα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, και ιδίως του ιατρικού εξοπλισμού και των φαρμάκων, θα εξακολουθήσουν να αμφισβητούνται ενεργά από την Επιτροπή, χρησιμοποιώντας όλα τα διαθέσιμα μέσα, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών επί παραβάσει.

Η Επιτροπή υπενθυμίζει την υποχρέωση των κρατών μελών να κοινοποιούν τα σχέδια εθνικών τεχνικών κανονισμών, πριν εγκριθούν, προκειμένου η Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη να μπορούν να εκφράσουν τις απόψεις τους. Εάν προκύψει ανάγκη, όπως έγινε με την αιφνίδια αύξηση των εμποδίων κατά τη διάρκεια της κρίσης της νόσου COVID-19, η ομάδα

εξής: προσωρινό πλαίσιο, ΕΕ C 116I της 8.4.2020, σ. 7-10). Στην ανακοίνωση αυτή καθορίζονται τα κύρια κριτήρια που θα εφαρμόζει η Επιτροπή όταν αξιολογεί βάσει των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ τα έργα συνεργασίας που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των ελλείψεων βασικών προϊόντων και υπηρεσιών κατά τη διάρκεια της πανδημίας του κορονοϊού. Το προσωρινό πλαίσιο προβλέπει επίσης τη δυνατότητα παροχής έγγραφων επιστολών υποστήριξης σε επιχειρήσεις (μέσω ad hoc «επιστολών υποστήριξης») για συγκεκριμένα έργα συνεργασίας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του. Με βάση το προσωρινό πλαίσιο, η Επιτροπή εξέδωσε στις 8 Απριλίου 2020 επιστολή υποστήριξης προς την ένωση παρασκευαστών φαρμάκων «Medicines for Europe» (φάρμακα για την Ευρώπη) και τις συμμετέχουσες εταιρείες όσον αφορά ένα εθελοντικό έργο συνεργασίας για την αντιμετώπιση του κινδύνου ελλείψεων κρίσιμης σημασίας νοσοκομειακών φαρμάκων για τη θεραπεία των ασθενών με κορονοϊό (https://ec.europa.eu/competition/antitrust/medicines_for_europe_comfort_letter.pdf).

²⁴ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/568 της Επιτροπής, της 23ης Απριλίου 2020, για την εξάρτηση της εξαγωγής ορισμένων προϊόντων από την προϋπόθεση της προσκόμισης άδειας εξαγωγής

²⁵ Παρέχονται προσωρινά από τη CEN και τη CENELEC, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, για ιατρικές και προστατευτικές για το πρόσωπο μάσκες, γάντια, ενδύματα και αναπνευστήρες, με σκοπό την υποστήριξη της παραγωγής και τη διάθεση στην αγορά των αναγκαίων αποθεμάτων.

²⁶ Οι κοινές προμήθειες της ΕΕ καλύπτουν τα μέσα ατομικής προστασίας, τους αναπνευστήρες και τα φάρμακα για τις ΜΕΘ – περισσότερες πληροφορίες περιλαμβάνονται στο παράρτημα

²⁷ Τον Μάιο του 2020 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζήτησε από τη CEN να αναπτύξει τεχνικές προδιαγραφές για τις μάσκες προσώπου για το ευρύ κοινό. Στις 17 Ιουνίου 2020 εκδόθηκε η συμφωνία εργαστηρίου CWA 17553 της επιτροπής CEN με τίτλο «Community face experts - Guide to minimum requirements, methods of testing and use» (Εμπειρογνώμονες για τις μάσκες για το ευρύ κοινό - Οδηγός ελάχιστων απαιτήσεων, μέθοδοι δοκιμών και χρήσης).

²⁸ Κατευθυντήριες γραμμές καθορίζονται στο παράρτημα 2 της ανακοίνωσης με τίτλο «Συντονισμένη οικονομική αντίδραση στην έξαρση της νόσου COVID-19»: COM(2020)112 της 13.3.2020

²⁹ C (2020) 2272 της 8.4.2020.

³⁰ Απόφαση (ΕΕ) 2020/491 της Επιτροπής, της 3ης Απριλίου 2020, σχετικά με την απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και από τον ΦΠΑ κατά την εισαγωγή, η οποία χορηγείται για εμπορεύματα που είναι αναγκαία για την καταπολέμηση των επιπτώσεων της έξαρσης της νόσου COVID-19 κατά τη διάρκεια του 2020. Το μέτρο εφαρμόζεται έως τις 31 Ιουλίου, αλλά είναι πιθανό να παραταθεί έως τις 31 Οκτωβρίου 2020, καθώς τα κράτη μέλη εξακολουθούν να αναφέρουν ελλείψεις στα εν λόγω εμπορεύματα.

SMET θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως μηχανισμός επείγουσας παρέμβασης για τον συντονισμό της κατάλληλης αντίδρασης.

Η εμπειρία που αποκτήθηκε από την εφαρμογή της «δέσμης μέτρων για την κινητικότητα»³¹ του μέσου στήριξης έκτακτης ανάγκης (ESI), μπορεί να αποτελέσει τη βάση για την ανάπτυξη συντονισμένης απάντησης της ΕΕ σε πιθανές μελλοντικές μειώσεις της μεταφορικής ικανότητας σε παγκόσμιο και περιφερειακό επίπεδο.

Η Επιτροπή έθεσε επίσης σε εφαρμογή έναν μηχανισμό, το «κέντρο ανταλλαγής πληροφοριών για θέματα ιατρικού εξοπλισμού» που χρησιμοποιείται για την πανδημία της νόσου COVID-19 (CCH), ο οποίος χρησιμεύει ως πλατφόρμα για την ανταλλαγή και την αξιολόγηση, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, της ζήτησης και της προσφοράς βασικών ιατρικών αντιμέτρων για τη νόσο COVID-19, καθώς και για την παρακολούθηση και τη συμβολή στη βελτίωση της βιομηχανικής ικανότητας της ΕΕ³². Δημιουργήθηκε μια διαδικτυακή πλατφόρμα συλλογής πληροφοριών για να διευκολυνθεί η αντιστοίχιση της προσφοράς και της ζήτησης μεταξύ των κρατών μελών που εκφράζουν ανάγκες και των εταιρειών που προσφέρουν ιατρικό εξοπλισμό. Παρά τις κάποιες βελτιώσεις, δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι έχουν καλυφθεί όλες οι ελλείψεις σε ιατρικό εξοπλισμό. Το ECDC και το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) υποστηρίζουν την πρόβλεψη και τη μοντελοποίηση.

Ωστόσο, απαιτείται να γίνουν περισσότερα για την ετοιμότητα σε περίπτωση πιθανού νέου κύματος κρουσμάτων στο μέλλον. Τα κράτη μέλη καλούνται να καταγράψουν επειγόντως σαφή εικόνα των αναγκών τους σε ιατρικά εφόδια, την εθνική παραγωγική ικανότητα και τα αποθέματα βασικού εξοπλισμού. Οι δραστηριότητες σύναψης συμβάσεων προμηθειών σε επίπεδο ΕΕ συνεχίζονται ώστε να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα μέσω ατομικής προστασίας, αναπνευστήρων, εργαστηριακού εξοπλισμού και φαρμάκων κρίσιμης σημασίας για τις ΜΕΘ (βλ. παράρτημα), καθώς και η πρόσβαση σε θεραπευτικές αγωγές, αφού λάβουν άδεια κυκλοφορίας από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων, και η στήριξη της παραγωγής και της ανάπτυξης πιθανών επιτυχημένων εμβολίων. Οι μεγάλες συμβάσεις-πλαίσια για προμήθειες σε επίπεδο ΕΕ υποστηρίζουν τις εργασίες για την ετοιμότητα των κρατών μελών. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να χρησιμοποιήσουν τις δυνατότητες αγοράς ιατρικού εξοπλισμού στο πλαίσιο των υφιστάμενων συμβάσεων. Θα είναι επίσης σημαντικό να διασφαλιστεί ότι εφαρμόζονται μέτρα ώστε επαρκής αριθμός μέσω ατομικής προστασίας να φθάνει στον κρίσιμης σημασίας τομέα κοινωνικής φροντίδας που παρέχει ουσιώδους σημασίας υπηρεσίες σε ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρίες.

Τα κράτη μέλη καλούνται επίσης να καταγράψουν τις δυνατότητες για ευέλικτη παραγωγική ικανότητα και μετατροπή της παραγωγής στην επικράτειά τους. Η Επιτροπή είναι έτοιμη να υποστηρίξει τα κράτη μέλη όσον αφορά τη βιομηχανική μετατροπή και την κατάρτιση σχεδίων για ευέλικτη παραγωγική ικανότητα.

Επιπλέον, η έρευνα και η καινοτομία έχουν ως στόχο την ανάπτυξη ιατρικών αντιμέτρων και την παροχή της βάσης τεκμηρίωσης για την ανάπτυξη και τη δημιουργία απαραίτητων κοινών προτύπων για βασικά προϊόντα (π.χ. διαγνωστικά μέσα, δεδομένα υγείας, εγκρίσεις προϊόντων, κοινές προμήθειες για καινοτόμες λύσεις και ανάπτυξη κλινικών κατευθυντήριων γραμμών). Οι προσπάθειες αυτές πρέπει να διατηρηθούν και να συντονιστούν, ενώ μπορούν επίσης να υποστηριχθούν με τη διασφάλιση ότι οι σχετικοί ευρωπαϊκοί ερευνητικοί οργανισμοί παραμένουν λειτουργικοί σε περίπτωση νέων επιδημικών εξάρσεων.

³¹ Διάθεση πόρων για τη μεταφορά ιατρικών εφοδίων ζωτικής σημασίας προς την ΕΕ και στο εσωτερικό της και για τη στήριξη της μεταφοράς ιατρικού προσωπικού και ασθενών μεταξύ των κρατών μελών

³² Το κέντρο ανταλλαγής πληροφοριών της Επιτροπής αναφέρει συνεχιζόμενες ελλείψεις σε ποδιές/στολές/σκουφούς/ποδονάρια, χειρουργικές/ιατρικές μάσκες, μάσκες FFP (όλων των τύπων), ιατρικά γάντια, ανταλλακτικά αναπνευστήρων, καθετήρες διασωλήνωσης, τεστ PCR, δοκιμασίες αντιγόνου, υλισμικό εξετάσεων (εργαστηριακά μηχανήματα κ.λπ.) αντιδραστήρια· εργαστηριακά αναλώσιμα, μάκτρα, αναισθητικά/ηρεμιστικά φάρμακα, μυοχαλαρωτικά, αντιβιοτικά και αναλγητικά/κορτικοστεροειδή.

Όπως τονίστηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για τα εμβόλια κατά της νόσου COVID-19», της 17 Ιουνίου 2020, η μόνιμη λύση στην τρέχουσα κρίση θα προέλθει πιθανότατα από την ανάπτυξη και τη διάδοση ενός αποτελεσματικού και ασφαλούς εμβολίου κατά του ιού. Από την άποψη αυτή, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βρίσκεται επί του παρόντος σε διαπραγματεύσεις με παραγωγούς εμβολίων εξ ονόματος των κρατών μελών με σκοπό την επίτευξη συμφωνιών προαγοράς. Αυτό θα είναι καθοριστικής σημασίας για να επανέλθει η οικονομική και κοινωνική ζωή στην ομαλότητα σε ολόκληρη την Ευρώπη και στον κόσμο.

<u>Τομέας δράσης: παροχή μέσω ατομικής προστασίας, φαρμάκων και ιατροτεχνολογικών προϊόντων</u>	
	Χρονοδιάγραμμα
➤ Διατήρηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων και ιδίως των βασικών ιατρικών εφοδίων εντός της ΕΕ (κράτη μέλη και Ευρωπαϊκή Επιτροπή) ³³	Σε εξέλιξη
➤ Εφαρμογή της στρατηγικής για τα εμβόλια στην ΕΕ (ESI — Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κράτη μέλη) <i>Η Επιτροπή θα συνάψει συμφωνίες με μεμονωμένους παραγωγούς εμβολίων εξ ονόματος των κρατών μελών, διασφαλίζοντας το δικαίωμα της αγοράς των εμβολίων με συμφωνίες προαγοράς.</i>	Σε εξέλιξη
➤ Κατάρτιση επισκόπησης σχετικά με τις ανάγκες για ιατρικά εφόδια, την εθνική παραγωγική ικανότητα και τα αποθέματα βασικού εξοπλισμού, και χαρτογράφηση της ευέλικτης παραγωγικής ικανότητας/των δυνατοτήτων μετατροπής (κράτη μέλη)	Περίοδος Ιουλίου - Σεπτεμβρίου
➤ Οργάνωση ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών για την αναπροσαρμογή της χρήσης, την προσαρμογή και την ενίσχυση των γραμμών παραγωγής για την παραγωγή ιατρικών εφοδίων (Ευρωπαϊκή Επιτροπή)	Σεπτέμβριος/Οκτώβριος
➤ Διασφάλιση της πρόσβασης σε θεραπευτικές αγωγές για τη νόσο COVID-19 που βρίσκονται επί του παρόντος σε κλινικές δοκιμές μέσω συμφωνιών προμηθειών με φαρμακευτικές εταιρείες (Ευρωπαϊκή Επιτροπή)	Περίοδος Ιουλίου - Σεπτεμβρίου
➤ Υποστήριξη συντονισμένης ενωσιακής προσέγγισης για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση μεγάλων κλινικών δοκιμών COVID-19 στην Ευρώπη (Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κράτη μέλη)	Σε εξέλιξη
➤ Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών σχετικά με τις εθνικές διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων και τα ενδεχόμενα εμπόδια (κράτη μέλη και Ευρωπαϊκή Επιτροπή)	Σε εξέλιξη
➤ Υποστήριξη ισότιμης πρόσβασης και ανάπτυξης των απαιτούμενων ιατρικών αντιμέτρων: - Εν εξελίξει συμβάσεις στο πλαίσιο κοινών προμηθειών (ΜΑΠ, αναπνευστήρες, εργαστηριακός εξοπλισμός, φάρμακα για τις ΜΕΘ) (κράτη μέλη) - Νέες κοινές προμήθειες (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) ³⁴	Σε εξέλιξη

³³ Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί τα εθνικά μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη και να βοηθά τα κράτη μέλη ώστε να αποφευχθούν τυχόν περιττά εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων με τη χρήση διαθέσιμων εργαλείων, όπως η ειδική ομάδα για την επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς και η οδηγία για τη διαφάνεια στην ενιαία αγορά (οδηγία 2015/1535 ΕΕ για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών).

³⁴ Μπορούν να δρομολογηθούν πρόσθετες κοινές προμήθειες για την κάλυψη, για παράδειγμα, φαρμάκων για τις μονάδες εντατικής θεραπείας και θεραπευτικών αγωγών.

<ul style="list-style-type: none"> - Δημόσιες συμβάσεις έκτακτης ανάγκης της Επιτροπής για τα κράτη μέλη (ESI)³⁵ - Στρατηγικά αποθέματα της ΕΕ (rescEU)³⁶ και σχέδια κατανομής που θα καλύπτουν την Ένωση - Μεταφορά ιατρικών εφοδίων στην ΕΕ (ESI) 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Παρακολούθηση της πρόσβασης σε, της διαθεσιμότητας και των κινδύνων έλλειψης ιατρικών αντιμέτρων και των βασικών συστατικών και εξαρτημάτων τους (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων και κράτη μέλη) ➤ Αύξηση της ικανότητας και επιτάχυνση της πιστοποίησης και της αξιολόγησης της συμμόρφωσης των προϊόντων που πρόκειται να διατεθούν στην αγορά, με παράλληλη διαφύλαξη της ασφάλειας, της ακρίβειας και της συμμόρφωσης με τα πρότυπα της ΕΕ (κράτη μέλη) 	Σε εξέλιξη
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Πλήρης αξιοποίηση από τα κράτη μέλη των υφιστάμενων μέσων, όπως η συμφωνία κοινής προμήθειας για την αγορά και αποθήκευση βασικού ιατρικού εξοπλισμού, και διασφάλιση συντονισμένων εθνικών πρωτοβουλιών για τη δημιουργία αποθεμάτων (κράτη μέλη) 	Περίοδος Ιουλίου - Σεπτεμβρίου
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Οι τελωνειακές αρχές και οι αρχές επιτήρησης της αγοράς διασφαλίζουν ότι μόνο τα συμμορφούμενα ιατρικά και ατομικά μέσα προστασίας φτάνουν στην αγορά της ΕΕ (κοινές δράσεις με τα κράτη μέλη) 	Σε εξέλιξη
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Καθοδήγηση σχετικά με τα επαναχρησιμοποιήσιμα ιατρικά και ατομικά μέσα προστασίας (ECDC) 	Ιούλιος

3. Ικανότητα ταχείας κινητοποίησης στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης

Η πανδημία της νόσου Covid-19 έχει επηρεάσει έντονα τους εργαζομένους στον τομέα της υγείας που φροντίζουν ασθενείς με Covid-19, συχνά υπό υψηλά επίπεδα άγχους για παρατεταμένο χρονικό διάστημα. Δεν είναι μόνο ευάλωτοι στη μόλυνση λόγω της αυξημένης έκθεσής τους στον ιό, αλλά συχνά πρέπει επίσης να εργάζονται με ελλείψεις σε κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας. Η έλλειψη δυναμικότητας στις μονάδες εντατικής θεραπείας και εξειδικευμένων εργαζομένων στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης για τη θεραπεία ασθενών με COVID-19 είναι επίσης διαδεδομένη. Στο μεγαλύτερο μέρος της ΕΕ, οι εθνικές λύσεις για την αντιμετώπιση της έλλειψης κλινών στις μονάδες εντατικής θεραπείας αποδείχθηκαν εφικτές. Ωστόσο, ένα από τα βασικά διδάγματα που αντλήθηκαν ήταν ότι, ενώ η υλική υποδομή κατέστη δυνατό να επεκταθεί, η πιο πιεστική ανάγκη ήταν η διαθεσιμότητα προσωπικού υγειονομικής περίθαλψης εξειδικευμένου στις μονάδες εντατικής θεραπείας. Σε ορισμένες περιπτώσεις κλήθηκε εφεδρικό προσωπικό υγειονομικής περίθαλψης καθώς και φοιτητές ιατρικής και, όπου χρειαζόταν, παρασχέθηκε ταχεία κατάρτιση. Η Επιτροπή στήριξε επίσης ένα ευρωπαϊκό δίκτυο κλινικών ιατρών που επιτρέπει στους επαγγελματίες του τομέα της υγείας να ανταλλάσσουν πληροφορίες και να βελτιώνουν τη διαχείριση ασθενών με COVID-19. Ωστόσο, μερικές φορές αυτή η ανακατανομή πόρων απέβη εις βάρος της παροχής περίθαλψης σε ασθενείς με άλλα νοσήματα.

Διασυννοριακή στήριξη: υγειονομικό προσωπικό και μεταφορά ασθενών

Κατά τη διάρκεια της πρώτης επιδημικής έξαρσης της νόσου στην Ευρώπη, ορισμένες περιοχές επλήγησαν περισσότερο από άλλες. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι τοπικές ικανότητες απόκρισης έφτασαν στα όριά τους, και επικουρήθηκαν από την

³⁵ Από τον προϋπολογισμό του μέσου στήριξης έκτακτης ανάγκης διατίθενται 100 εκατ. ευρώ για την αγορά υλικού υγειονομικής περίθαλψης.

³⁶ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2020/414 της Επιτροπής, της 19ης Μαρτίου 2020, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2019/570 σχετικά με την ικανότητα ιατροφαρμακευτικού αποθέματος του rescEU [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2020) 1827]. Καθιστά δυνατή την αποθήκευση ιατρικών αντιμέτρων, όπως εμβόλια και θεραπευτικές αγωγές, υλικά εργαστηρίου, ιατρικό εξοπλισμό εντατικής θεραπείας ή μέσα ατομικής προστασίας που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση σοβαρών διασυννοριακών απειλών κατά της υγείας.

ευρωπαϊκή διασυνοριακή στήριξη, μέσω της αποστολής εξειδικευμένου υγειονομικού προσωπικού, καθώς και της μεταφοράς ασθενών με COVID-19. Για παράδειγμα, με συγχρηματοδότηση στο πλαίσιο του ΜΠΠΕ της ΕΕ, η Ρουμανία και η Νορβηγία απέστειλαν ιατρούς και νοσηλευτές στη Βόρεια Ιταλία ενώ, ως προς τους ασθενείς, 6 κράτη μέλη συμμετείχαν σε διασυνοριακές μεταφορές ασθενών με COVID-19.

Με βάση τα προκαταρκτικά διδάγματα που αντλήθηκαν, θα πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή εθνικές στρατηγικές για τη μεγιστοποίηση της ικανότητας των συστημάτων υγείας να αντιμετωπίζουν τέτοιες καταστάσεις. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, η στήριξη από τα γειτονικά και τα κράτη μέλη της ΕΕ είναι πράγματι ουσιαστικής σημασίας. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έχει ενισχύσει τους μηχανισμούς αλληλεγγύης μέσω της χορήγησης ειδικής χρηματοδότησης ESI και της εφαρμογής ειδικών μηχανισμών για τη στήριξη της διασυνοριακής μεταφοράς ασθενών και ιατρικών ομάδων.

Η διατήρηση της άμεσης πρόσβασης σε ικανότητες ταχείας κινητοποίησης στον τομέα της δημόσιας υγείας, χωρίς να παραμελούνται άλλοι τομείς της υγειονομικής περίθαλψης, είναι ουσιώδους σημασίας³⁷. Επιπλέον, είναι επίσης σημαντικό να διασφαλιστεί ότι σε κρίσιμες καταστάσεις έλλειψης, η κατά προτεραιότητα παροχή υγειονομικής περίθαλψης (ή «διαλογή») πραγματοποιείται βάσει καθοδήγησης που βασίζεται αυστηρά σε ιατρικά κριτήρια. Τέλος, με βάση την εμπειρία από τη διασυνοριακή μεταφορά ασθενών και την ανάγκη για περισσότερους εργαζόμενους στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης όταν η διαθεσιμότητά τους σε εθνικό επίπεδο φτάνει στα όριά της³⁸, η Επιτροπή έχει ήδη ενεργοποιήσει χρηματοδοτική στήριξη μέσω του μέσου στήριξης έκτακτης ανάγκης για τη μεταφορά ιατρικού προσωπικού και ασθενών μεταξύ των κρατών μελών. Επιπλέον, ο ΜΠΠΕ συντονίζει την αποστολή ιατρικών ομάδων έκτακτης ανάγκης και ιατρικού εξοπλισμού στις αιτούσες χώρες.

Τομέας δράσης: ικανότητα ταχείας κινητοποίησης στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης

	Χρονοδιάγραμμα
➤ Χρηματοδότηση και οργάνωση της μεταφοράς ιατρικού προσωπικού και ιατρικών ομάδων στην ΕΕ και μεταξύ των κρατών μελών και της μεταφοράς ασθενών μεταξύ κρατών μελών και σε τρίτες χώρες (Ευρωπαϊκή Επιτροπή — ESI)	Σε εξέλιξη
➤ Κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτιστοποίηση του χώρου των νοσοκομείων, συμπεριλαμβανομένης της εξόδου από την απομόνωση και της χορήγησης εξιτηρίου σε ασθενείς που έχουν κλινικά ιαθεί αλλά είναι ακόμη θετικοί στη νόσο COVID-19 (ECDC)	Ιούλιος
➤ Διαδικτυακό ευρωπαϊκό δίκτυο κλινικών ιατρών και ανάπτυξη ενοτήτων κατάρτισης για τη νόσο COVID-19 για επαγγελματίες του τομέα της υγείας (συμπεριλαμβανομένου μέσω εικονικής ακαδημίας) σε σύμπραξη με τις ευρωπαϊκές ομοσπονδίες, όπως η Ευρωπαϊκή Εταιρεία Εντατικής Ιατρικής (κράτη μέλη, ECDC, Ευρωπαϊκή Επιτροπή) <i>Αυτό περιλαμβάνει πρακτική κατάρτιση και ενημέρωση σχετικά με θέματα όπως η τοποθέτηση και αφαίρεση μέσων ατομικής προστασίας, και μπορεί να επεκταθεί σε ενότητες κατάρτισης σχετικά με την εντατική θεραπεία.</i>	Σε εξέλιξη

4. Μη φαρμακευτικά αντίμετρα

³⁷ Αυτό περιλαμβάνει επαρκείς ικανότητες για εναλλακτικές νοσοκομειακές δομές (π.χ. δομές πρωτοβάθμιας περίθαλψης για τη διαχείριση ασθενών εκτός νοσοκομείων) και κλίνες εντατικής θεραπείας, καθώς και επαρκές εκπαιδευμένο υγειονομικό προσωπικό σε όλη την πρωτοβάθμια, τη νοσοκομειακή και την τριτοβάθμια περίθαλψη και την κατ' οίκον φροντίδα, καθώς και εναλλασσόμενο προσωπικό υγειονομικής περίθαλψης για τον περιορισμό της κόπωσης του προσωπικού.

³⁸ Για παράδειγμα, όταν ο σχεδιασμός σε εθνικό επίπεδο για την ανταλλαγή προσωπικού υγειονομικής περίθαλψης και τη μεταφορά ασθενών έχει εξαντληθεί.

Σε όλα τα κράτη μέλη και σε τρίτες χώρες εφαρμόστηκε σειρά μη φαρμακευτικών αντιμέτρων, όπως ο περιορισμός των μετακινήσεων, η κοινωνική αποστασιοποίηση, η χρήση масκών προσώπου σε δημόσιους χώρους και οι συνοριακοί έλεγχοι³⁹. Τα μέτρα αυτά ήταν συχνά απαραίτητα για την επιβράδυνση της διασποράς του ιού και έχουν σώσει δεκάδες χιλιάδες ζωές, αλλά έχουν υψηλό κοινωνικό και οικονομικό κόστος. Ο περιορισμός των μετακινήσεων και μέτρα όπως η αναστολή λειτουργίας δημόσιων χώρων προκάλεσαν ανατρεπτικές και άνευ προηγουμένου αρνητικές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις στις κοινωνίες (π.χ. αναστολή της πρόσβασης των διασυνοριακών εργαζομένων στους χώρους εργασίας τους, διαχωρισμός οικογενειών, αναστολή της πρόσβασης στην εκπαίδευση και την παιδική μέριμνα, στασιμότητα και διακοπή των δραστηριοτήτων σε ορισμένους οικονομικούς τομείς, καθώς και κοινωνικές επιπτώσεις, όπως η απομόνωση) και τις οικονομίες της ΕΕ μέσω της διατάραξης της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς. Έχουν επίσης επηρεάσει αρνητικά την ενιαία αγορά όσον αφορά τα εμπορεύματα, περιορίζοντας την ελεύθερη κυκλοφορία τους και διαταράσσοντας τις αλυσίδες εφοδιασμού σε όλη την ΕΕ και πέραν αυτής. Είχαν επίσης σοβαρές επιπτώσεις στην ελεύθερη κυκλοφορία εντός της ΕΕ και στη λειτουργία και την ακεραιότητα του χώρου Σένγκεν. Επιπλέον, η εκθετική χρήση της τεχνολογίας για καθημερινές δραστηριότητες όπως η επικοινωνία, η λήψη πληροφοριών, η πραγματοποίηση αγορών, η εργασία και η μάθηση ήγειρε προκλήσεις για όλους εκείνους που έχουν περιορισμένη ή και καθόλου πρόσβαση στις σχετικές ΤΠΕ.

Υπό το πρίσμα των εν λόγω οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων, είναι προς το γενικό συμφέρον να αποφεύγονται μέτρα απαγόρευσης της κυκλοφορίας σε μεγάλη κλίμακα σε περίπτωση νέων επιδημικών εξάρσεων και για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών και του τουρισμού⁴⁰. Αντιθέτως, η αντιμετώπιση θα πρέπει να συνίσταται στη λήψη στοχευμένων και τοπικών μη ιατρικών αντιμέτρων βάσει έρευνας και στοιχείων. Σε αυτό θα βοηθήσουν τα συγκεντρωτικά και τα ανωνυμοποιημένα δεδομένα κινητικότητας που καθιστούν δυνατή την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εν λόγω μέτρων. Αφού συγκεντρωθούν, τα δεδομένα αυτά μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για τον σχεδιασμό σεναρίων όσον αφορά ενδεχόμενες περαιτέρω επιδημικές εξάρσεις καθώς και τα αντίστοιχα μη φαρμακευτικά μέτρα που θα χρειαστεί να επιβληθούν. Η διασφάλιση ότι οι χώροι εργασίας είναι ασφαλείς είναι καθοριστικής σημασίας για τη συνέχιση των επαγγελματικών και των οικονομικών δραστηριοτήτων, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών παιδικής μέριμνας και εκπαίδευσης για τα παιδιά, ώστε να καθίσταται δυνατή για όλους τους γονείς η συνεχής επίτευξη ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής. Θα πρέπει να θεσπιστούν προληπτικά και προστατευτικά μέτρα με βάση τους κανόνες της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία και να θεσπιστούν ειδικές κατευθυντήριες γραμμές⁴¹ για την προστασία της υγείας των εργαζομένων και την πρόληψη της διασποράς του ιού στον χώρο εργασίας. Ειδικότερα, η υποχρέωση του εργοδότη για επικαιροποιημένη αξιολόγηση κινδύνου και λήψη προληπτικών μέτρων προσαρμοσμένων στο μεταβαλλόμενο πλαίσιο είναι ουσιώδους σημασίας σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο.

Καθώς προχωράμε, είναι επιτακτική ανάγκη να αποφευχθεί η επιβολή αναποτελεσματικών περιορισμών και ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα της ΕΕ. Τυχόν μέτρα που συνεπάγονται περιορισμούς στην κυκλοφορία προσώπων ή εμπορευμάτων εντός της ΕΕ θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο σε περιπτώσεις όπου αυτό είναι απολύτως αναγκαίο. Τα εν λόγω περιοριστικά μέτρα για την αντιμετώπιση των κινδύνων για τη δημόσια υγεία θα πρέπει να είναι συντονισμένα και αναλογικά και να μην εισάγουν διακρίσεις. Οι προσωρινοί έλεγχοι στα σύνορα μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις για την

³⁹ Η Επιτροπή και το ECDC εργάστηκαν μαζί με τα κράτη μέλη για να στηρίξουν τη σταδιακή άρση των εν λόγω μέτρων καθώς και τη συντονισμένη άρση του προσωρινού περιορισμού των μη αναγκαίων ταξιδιών προς στην ΕΕ. Μέσα από τις ταχείες εκτιμήσεις επικινδυνότητας του ECDC παρέχονταν τακτικά επιδημιολογική αξιολόγηση.

⁴⁰ Όσον αφορά τον τουρισμό και τις μεταφορές, η Επιτροπή υπέβαλε δέσμη κατευθυντήριων γραμμών και συστάσεων για την υποστήριξη των κρατών μελών: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/QANDA_20_870

⁴¹ Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας - Αντιμετώπιση της πανδημίας: COVID-19: Πόροι για τον χώρο εργασίας. (<https://osha.europa.eu/el/themes/covid-19-resources-workplace>)

αντιμετώπιση καταστάσεων που επηρεάζουν σοβαρά τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια και, ως μέτρο έσχατης ανάγκης, θα πρέπει να διαρκούν μόνο εφόσον εξακολουθούν να συντρέχουν οι έκτακτες περιστάσεις.

Οι περιορισμοί εντός των εδαφών των κρατών μελών δεν πρέπει κατ' ανάγκη να συνοδεύονται από ταξιδιωτικούς περιορισμούς και ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα. Εάν, ωστόσο, εισαχθούν συνοριακοί έλεγχοι, αυτό θα πρέπει να γίνει σε συνεννόηση με τα άλλα κράτη μέλη, χρησιμοποιώντας υφιστάμενους διαύλους και σύμφωνα με τους υφιστάμενους κανόνες, ενώ θα πρέπει να διασφαλίζονται ανά πάσα στιγμή η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των εργαζομένων που ασκούν κρίσιμης σημασίας επαγγέλματα και των εργαζομένων σε κρίσιμες θέσεις στον τομέα των μεταφορών. Θα πρέπει να εφαρμοστούν άμεσα οι πράσινες λωρίδες διέλευσης των συνόρων⁴² και οι υφιστάμενες κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τα μέτρα διαχείρισης των συνόρων⁴³, τις εμπορευματικές αερομεταφορές⁴⁴, καθώς και την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων⁴⁵ και τις αλλαγές στη σύνθεση των πληρωμάτων⁴⁶. Η ειδική ομάδα για την επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς θα συνεχίσει να παρακολουθεί και να αντιμετωπίζει τυχόν αδικαιολόγητα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων. Όσον αφορά τη συνέχιση των μεταφορών επιβατών, οι κατευθυντήριες γραμμές για τις υπηρεσίες μεταφορών⁴⁷ και τα δικαιώματα των επιβατών⁴⁸ παραμένουν επίκαιρες και θα πρέπει να εφαρμόζονται ανάλογα με την επιδημιολογική κατάσταση. Οι περιορισμοί για τα μη αναγκαία ταξίδια στην ΕΕ τελούν υπό συνεχή αξιολόγηση. Είναι σημαντικό κάθε σταδιακή άρση των ταξιδιωτικών περιορισμών στην ΕΕ να πραγματοποιείται με πλήρως συντονισμένο τρόπο μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ.

Τομέας δράσης: Μη φαρμακευτικά μέτρα

	Χρονοδιάγραμμα
<p>➤ Έγκαιρη ανταλλαγή πληροφοριών των κρατών μελών σχετικά με την αποτελεσματικότητα των μέτρων και τυχόν επανεισαγωγή μέτρων για την αντιμετώπιση δευτερογενών επιδημικών εξάρσεων</p> <p><i>Ένας ιστότοπος εισαγωγής δεδομένων και βάση δεδομένων θα φιλοξενηθεί από το ΚΚΕρ και θα συμπληρώνεται από το ΚΚΕρ και το ECDC με συνεισφορές από τα κράτη μέλη, και τα δεδομένα θα είναι διαθέσιμα για χρήση στη μοντελοποίηση, την αξιολόγηση κινδύνου και την παρακολούθηση της κατάστασης στα κράτη μέλη.</i></p>	<p>Περίοδος Ιουλίου - Σεπτεμβρίου</p>
<p>➤ Εγχειρίδιο της ΕΕ σχετικά με τις μη φαρμακευτικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της νόσου COVID-19 (ECDC και ΚΚΕρ)</p> <p><i>Συγκέντρωση βέλτιστων πρακτικών και επιστημονική καθοδήγηση με βάση τα αποτελέσματα της μοντελοποίησης για την παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη κατά τη βαθμονόμηση των μέτρων για τη δημόσια υγεία (συμπεριλαμβανομένων των μαζικών συγκεντρώσεων) βάσει</i></p>	<p>Αύγουστος</p>

⁴² Ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά την εφαρμογή των πράσινων λωρίδων σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τα μέτρα διαχείρισης των συνόρων για την προστασία της υγείας και τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας εμπορευμάτων και βασικών υπηρεσιών, ΕΕ C 961 της 24.3.2020, σ. 1.

⁴³ COVID-19 - Κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τα μέτρα διαχείρισης των συνόρων για την προστασία της υγείας και τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας εμπορευμάτων και βασικών υπηρεσιών, ΕΕ C 861 της 16.3.2020, σ. 1.

⁴⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής - Κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: Διευκόλυνση των εμπορευματικών αερομεταφορών κατά τη διάρκεια της έξαρσης της νόσου COVID-19, ΕΕ C 1001 της 27.3.2020, σ. 1.

⁴⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής - Κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την άσκηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της έξαρσης της νόσου COVID-19, ΕΕ C 1021 της 30.3.2020, σ. 12.

⁴⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής - Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την προστασία της υγείας, τον επαναπατρισμό και τις ρυθμίσεις μετακινήσεων ναυτικών, επιβατών και άλλων προσώπων που επιβαίνουν σε πλοία, ΕΕ C 119 της 14.4.2020, σ. 1.

⁴⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής - Κατευθυντήριες γραμμές για τη σταδιακή αποκατάσταση των υπηρεσιών μεταφορών και της συνδεσιμότητας - COVID-19, ΕΕ C 169 της 15.5.2020, σ. 17.

⁴⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής - Ερμηνευτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους κανονισμούς της ΕΕ για τα δικαιώματα των επιβατών στο πλαίσιο της εξελισσόμενης κατάστασης όσον αφορά τη νόσο Covid-19, ΕΕ C 891 της 18.3.2020, σ. 1. Σύσταση (ΕΕ) 2020/648 της Επιτροπής, της 13ης Μαΐου 2020, σχετικά με τα κουπόνια που προσφέρονται σε επιβάτες και ταξιδιώτες ως εναλλακτική δυνατότητα αντί της επιστροφής εξόδων για μεταωθηθείσες υπηρεσίες οργανωμένων ταξιδιών και μεταφορών στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19, ΕΕ L 151 της 14.5.2020, σ. 10.

<i>διαφόρων παραμέτρων, κριτηρίων και μηχανισμών ενεργοποίησης.</i>	
➤ Ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τις διελεύσεις εσωτερικών και εξωτερικών συνόρων όσον αφορά τον περιορισμό των αρνητικών συνεπειών για την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων και εμπορευμάτων (Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κράτη μέλη)	Σε εξέλιξη

5. Στήριξη σε ευάλωτες ομάδες

Ορισμένες ομάδες είναι πιο ευάλωτες στον ιό από άλλες. Αυτό αφορά τρεις κατηγορίες: 1) τα ιατρικά ευάλωτα άτομα, όπως οι ηλικιωμένοι και τα άτομα με υποκείμενα νοσήματα (π.χ. υπέρταση, διαβήτη, παχυσαρκία, κ.λπ.)· και 2) τα κοινωνικά περιθωριοποιημένα άτομα – όπως εκείνα που διαμένουν ή εργάζονται σε ορισμένα φυσικά περιβάλλοντα με υψηλή πυκνότητα και μειωμένη ικανότητα για κοινωνική αποστασιοποίηση ή με μειωμένο οικονομικό προϋπολογισμό για προστατευτικά μέτρα (όπως άτομα σε κατάσταση φτώχειας), καθώς και 3) τα άτομα με επαγγέλματα που συνεπάγονται μεγαλύτερη εγγύτητα προς επιβεβαιωμένα ή πιθανά κρούσματα COVID-19. Σε ορισμένα κράτη μέλη, περίπου το ήμισυ όλων των θανάτων ήταν ηλικιωμένα άτομα, ιδίως σε οίκους ευγηρίας. Επιπλέον, η κρίση λόγω της νόσου COVID-19 έχει αναδείξει και εντείνει τις υφιστάμενες ανισότητες, συμπεριλαμβανομένων των αυξημένων περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας, καθώς έχει πλήξει δυσανάλογα περιθωριοποιημένες κοινότητες στην κοινωνία μας. Περαιτέρω εξάρσεις της νόσου δεν θα πρέπει να οδηγήσουν σε διεύρυνση των κοινωνικοοικονομικών αποκλίσεων στις ευρωπαϊκές κοινωνίες. Δεδομένου του φάσματος διαφορετικών ομάδων, τα μέτρα για την προστασία της υγείας τους πρέπει, επομένως, να είναι προσαρμοσμένα στις εκάστοτε ιδιαιτερότητες, καθώς θα υπάρχουν διαφορετικές ανάγκες και απαιτήσεις σε κάθε περίπτωση. Αυτό περιλαμβάνει επίσης τις ανάγκες τους όσον αφορά τη στήριξη της ψυχικής υγείας, για παράδειγμα με αντιμετώπιση της απομόνωσης και της μοναξιάς.

Ειδικές περιστάσεις απαιτούν τη λήψη ειδικών μέτρων. Η κατάσταση των εργαζομένων στον τομέα της υγείας, των εργαζομένων σε δομές μακροχρόνιας φροντίδας και άλλων εργαζομένων πρώτης γραμμής, καθώς και των ευάλωτων ομάδων και δομών κλειστής φροντίδας, θα χρειαστεί συνεχή και επαρκή παρακολούθηση μέσω τακτικών εξετάσεων προκειμένου να αποφευχθεί η περαιτέρω διασπορά του ιού σε αυτές τις δομές. Επιπλέον, οι επιδημικές εξάρσεις σε περιβάλλοντα όπως σφαγεία, ορυχεία⁴⁹, ορισμένους κλιματιζόμενους χώρους, απαιτούν άμεση ανάπτυξη των ικανοτήτων ελέγχου της επιδημίας, ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι εξάρσεις αυτές θα παραμείνουν σε τοπικό επίπεδο. Οι κοινότητες μεταναστών ή εποχικών εργαζομένων χρήζουν επίσης ιδιαίτερης προσοχής.

Τομέας δράσης: Στήριξη σε ευάλωτες ομάδες	
	Χρονοδιάγραμμα
➤ Σχεδιασμός και εφαρμογή ειδικών στρατηγικών εξετάσεων με υψηλή πυκνότητα και χαμηλά κριτήρια επιλογής εξεταζόμενων για ευάλωτες ομάδες και περιβάλλοντα (κράτη μέλη και ECDC)	Περίοδος Ιουλίου-Αυγούστου
➤ Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για τη στήριξη της πρόληψης, της διεξαγωγής εξετάσεων και της περίθαλψης όσον αφορά τη νόσο COVID-19 σε κοινωνικά περιθωριοποιημένες ομάδες και σε ιατρικά ευάλωτες ομάδες και περιβάλλοντα (Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ECDC)	Περίοδος Ιουλίου - Σεπτεμβρίου
➤ Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και παροχή στήριξης της ψυχικής υγείας και ψυχοκοινωνικής στήριξης σε ευάλωτα στη νόσο COVID-19 άτομα (Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κράτη μέλη)	Περίοδος Ιουλίου - Σεπτεμβρίου
➤ Παροχή ειδικής διαδικτυακής κατάρτισης σε προσωπικό πρώτης	Περίοδος

⁴⁹ Αυτά είναι τρέχοντα παραδείγματα περιβαλλόντων με περαιτέρω επιδημικές εξάρσεις, αλλά δεν αποκλείεται ο κίνδυνος να υπάρξουν περαιτέρω εξάρσεις και σε άλλα περιβάλλοντα.

6. Μείωση της επιβάρυνσης από την εποχική γρίπη

Κάθε χρόνο, η εποχική γρίπη επιβαρύνει τα συστήματα υγείας⁵⁰. Ταυτόχρονες επιδημικές εξάρσεις εποχικής γρίπης και COVID-19 θα ασκούσαν σημαντικές πιέσεις στα συστήματα υγείας. Ως εκ τούτου, πρέπει να ληφθούν άμεσα υπόψη οι δραστηριότητες που θα μείωναν το βάρος της εποχικής γρίπης και περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την αυξημένη επιτήρηση, τις εξετάσεις, την πρόσβαση σε εμβόλια και τη διαφορική διάγνωση.

Τομέας δράσης: Μετριασμός της εποχικής γρίπης	
	Χρονοδιάγραμμα
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αύξηση της εμβολιαστικής κάλυψης κατά της γρίπης: πρώιμη έναρξη των εκστρατειών εμβολιασμού και διεύρυνση των ομάδων-στόχων (κράτη μέλη) <i>Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο διεξαγωγής εκστρατειών εμβολιασμού και διεύρυνσης των ομάδων-στόχων.</i> 	Περίοδος Ιουλίου - Σεπτεμβρίου
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εξασφάλιση πρόσθετων εθνικών δημόσιων συμβάσεων για εμβόλια κατά της γρίπης (π.χ. μέσω πλεονάζουσας παραγωγής) (κράτη μέλη) 	Περίοδος Ιουλίου - Σεπτεμβρίου
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Επιστημονική καθοδήγηση για τις υποδομές εμβολιασμού κατά της εποχικής γρίπης σε περιβάλλοντα με επιδημική έξαρση της νόσου COVID-19 (ECDC) 	Ιούλιος
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Προετοιμασία προσαρμοσμένων υποδομών εμβολιασμού κατά της εποχικής γρίπης σε περιβάλλοντα με επιδημική έξαρση της νόσου COVID-19 (π.χ. για την αντιμετώπιση δυνητικά μεγαλύτερων ποσοστών εμβολιασμού κατά της εποχικής γρίπης) (κράτη μέλη) 	Περίοδος Ιουλίου - Σεπτεμβρίου
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών ως προς τα εθνικά προγράμματα εμβολιασμού κατά της γρίπης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ECDC) <i>Σε αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται κατάλληλα προσαρμοσμένα σχέδια για τον εμβολιασμό κατά της εποχικής γρίπης σε περίπτωση επιδημικής έξαρσης της νόσου COVID-19, πρόβλεψη της ζήτησης του πληθυσμού και διασφάλιση του εμβολιασμού σε περίπτωση εγκλεισμού.</i> 	Περίοδος Ιουλίου - Σεπτεμβρίου
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αύξηση της εμβολιαστικής κάλυψης μέσω στοχοθετημένων εκστρατειών ευαισθητοποίησης σε χώρους εργασίας (EU-OSHA) 	Περίοδος Σεπτεμβρίου- Οκτωβρίου
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Κατευθυντήριες γραμμές για κλινική διαχείριση και πρωτόκολλο θεραπείας για διαφορική διάγνωση και διαχείριση της γρίπης και της νόσου COVID-19 (ECDC) 	Ιούλιος

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η ΕΕ πρέπει να εξασφαλίσει ότι είναι έτοιμη για πιθανές επανεμφάνισεις κρουσμάτων της νόσου COVID-19. Αυτό απαιτεί βραχυπρόθεσμη και έντονα συντονισμένη δράση για την ενίσχυση βασικών τομέων ετοιμότητας και αντίδρασης. Ο έγκαιρος εντοπισμός των κρουσμάτων και η ταχεία αντίδραση για την πρόληψη της περαιτέρω διασποράς, σε συνδυασμό με συγκεκριμένα μέτρα για την προστασία των πλέον ευάλωτων ατόμων στις κοινωνίες μας, είναι προς το παρόν οι καλύτερες δυνατές ενέργειες για να αποφευχθεί η επαναφορά περιορισμών μεγάλης κλίμακας, όπως η απαγόρευση κυκλοφορίας. Με βάση τις εν εξελίξει εργασίες στα κράτη μέλη, την Επιτροπή και τους οργανισμούς της ΕΕ, η παρούσα ανακοίνωση καθορίζει τις απαραίτητες δράσεις που πρέπει να αναληφθούν.

⁵⁰ Με περίπου 40 000 θανάτους στην ΕΕ κατά την περίοδο 2018/19.

Οι προσπάθειες αυτές θα πρέπει να υποστηρίζονται από ισχυρά αποδεικτικά στοιχεία και εκτεταμένες προσπάθειες επικοινωνίας με το κοινό. Η πρόληψη της επανεμφάνισης κρουσμάτων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις ατομικές συμπεριφορές και την προσήλωση στις συστάσεις για τη δημόσια υγεία. Η διαρκής επαγρύπνηση από όλους είναι καίριας σημασίας για να εξασφαλιστεί ότι μια κύρια δέσμη βασικών ατομικών προφυλάξεων παραμένει σε ισχύ ανά πάσα στιγμή. Αυτό, με τη σειρά του, βασίζεται στην αποδοχή από το κοινό και στην κατανόηση του βασίμου της φύσης και της σημασίας των μέτρων αυτών. Η παρακολούθηση του βαθμού κοινωνικής αποδοχής και η αντιμετώπιση των πρώιμων κοινωνικών ανησυχιών θα αποτελέσουν καθοριστικό παράγοντα για τις μελλοντικές εξελίξεις. Οι εν λόγω προσπάθειες επικοινωνίας συνεπάγονται επίσης συστηματική και άμεση αντίδραση στην παραπληροφόρηση σχετικά με την πανδημία του κορονοϊού⁵¹, ενώ θα πρέπει επίσης να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την ενίσχυση της κυβερνοανθεκτικότητας των βασικών υποδομών υγείας. Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος επαναφέρει επείγοντα μέτρα, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να σχεδιάζονται κατά τρόπο συνετό και περιορισμένο ώστε να μην παρεμποδίζουν το κράτος δικαίου και την κοινοβουλευτική δημοκρατία.

Ο ιός δεν σταματά στα σύνορα της ΕΕ και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η ΕΕ και τα κράτη μέλη της παρέχουν πάνω από 36 δισ. EUR σε βοήθεια έκτακτης ανάγκης, σε αερογέφυρες ανθρωπιστικής βοήθειας και σε πιο μακροπρόθεσμη στήριξη σε τρίτες χώρες που έχουν ανάγκη. Έχει επίσης δημιουργήσει την ανθρωπιστική αερογέφυρα της ΕΕ, ώστε να διατηρηθούν οι ζωτικής σημασίας μεταφορικές συνδέσεις για τις προμήθειες και τους εργαζομένους στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας και έκτακτης ανάγκης.

Συνεπώς, οι προσπάθειες θα πρέπει να συνεχιστούν σε συντονισμό με άλλους παγκόσμιους φορείς, μεταξύ των οποίων ο ΟΗΕ και ο ΠΟΥ, ώστε να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη διεθνής αντιμετώπιση αυτής της παγκόσμιας απειλής για την υγεία, συμπεριλαμβανομένης της ισότιμης πρόσβασης σε εμβόλιο για τη νόσο COVID-19. Αυτό θα πρέπει να συνδυάζεται με προσπάθειες για την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της κρίσης, οι οποίες απειλούν να υπονομεύσουν την πρόοδο που σημειώνεται στην επίτευξη των ΣΒΑ, καθώς και με επενδύσεις στην ανθεκτικότητα των χωρών εταίρων, ιδίως μέσω της ενίσχυσης των συστημάτων υγείας, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτόν την παγκόσμια ανάκαμψη⁵². Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να τερματιστεί η τρέχουσα πανδημία στην ΕΕ και παγκοσμίως.

Περισσότερο από κάθε άλλη χρονιά, πρέπει την περίοδο 2020/2021 να δοθεί προσοχή στη μείωση των επιπτώσεων της εποχικής γρίπης και επίσης πρέπει τώρα να τεθούν σε εφαρμογή δραστηριότητες για τον μετριασμό αυτού του σεναρίου. Οι συνδυασμένες επιπτώσεις ταυτόχρονων εξάρσεων της νόσου COVID-19 σε συνδυασμό με μεγάλη περίοδο γρίπης θα μπορούσαν να δοκιμάσουν ακόμη περισσότερο τα όρια των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση της νόσου COVID-19. Μαζί θα συνεχίσουμε τη χρηματοδότηση της έρευνας για την πρόβλεψη της διασποράς και της επανεμφάνισης, και για τη στήριξη της ανάπτυξης των απαραίτητων ιατρικών αντιμέτρων. Θα προάγουμε επίσης τον εντοπισμό και τη διάδοση τοπικών ορθών πρακτικών. Μέσω ενός φιλόδοξου σχεδίου ανάκαμψης που υποστηρίζεται από τον ανανεωμένο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό για την περίοδο 2021-27 και το μέσο

⁵¹ ΚΟΙΝΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ - Αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης σχετικά με τη νόσο COVID-19 - Αγώνας για τη σωστή παρουσίαση των γεγονότων JOIN/2020/8 final

⁵² Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει παράσχει πρόσθετη στήριξη στη διεθνή συνεργασία για την αντιμετώπιση της COVID-19 με την υποστήριξη, μεταξύ άλλων, της πρόσκλησης του ΠΟΥ για παγκόσμια συνεργασία για την επιτάχυνση της ανάπτυξης, της παραγωγής και της δίκαιης παγκόσμιας πρόσβασης στη χρήση εργαλείων για την καταπολέμηση της COVID-19 - τον ACT Accelerator, ιδίως μέσω της δρομολόγησης από την Επιτροπή και παγκόσμιους εταίρους της παγκόσμιας αντίδρασης στον κορονοϊό (μια παγκόσμια εκστρατεία συγκέντρωσης δωρεών)

«Next Generation EU», η Ευρώπη θα επενδύσει επίσης στην εξασφάλιση της ανάκαμψης και της ανθεκτικότητάς της έναντι πιθανών μελλοντικών επιδημικών εξάρσεων της νόσου COVID-19, θα στηρίξει διαρθρωτικές αλλαγές στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης και θα ενισχύσει τα συστήματα και τις ικανότητες διαχείρισης κρίσεων της Ένωσης. Η Ευρώπη θα αξιοποιήσει πλήρως τα διδάγματα από την κρίση λόγω της νόσου COVID-19, προκειμένου να διασφαλίσει ότι θα βγει ισχυρότερη από αυτήν την κρίση, πιο ενωμένη και καλύτερα εξοπλισμένη για την αντιμετώπιση μελλοντικών κρίσεων.